

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

Четврта војвођанска конвенција,

одржана у Новом Саду 1. априла 2012. године – у чијем раду су учествовали представници регионалних и народносних странака Војводине и других демократски и европски оријентисаних политичких партија и невладиних организација, истакнути представници свих народа и националних заједница који у Војводини вековима живе и војвођанских геоисторијских региона Бачке, Баната и Срема, војвођански академици и други угледници осведочене војвођанске оријентације – представници науке, просвете, културе, медијског, привредног и других области јавног и политичког живота – сазвана под слоганом “Нова војвођанска уставна иницијатива“

а к л а м а ц и ј о м у с в а ј а

Д Е К Л А Р А Ц И Ј У

О ОСНОВАМА ДЕМОКРАТСКОГ УЈЕДИЊЕЊА

ВОЈВОДИНЕ И СРБИЈЕ

У САВЕЗНУ РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

!

Као легитимни представници оне изворно демократске Војводине која с м а т р а:

- да се Република Србија – нарочито после политичких промена започетих крајем осамдесетих година, а крунисаних актуелним Уставом – самодетерминисала као политички и уставно неконсолидовано друштво, раздирано низом суштинских противречности и напетости, несавладивих у оковима унитаристичко – централистичког политичког система и актуелног уставног устројсва; да је, као таква, држава Србија већ дуго у перманентном сукобу сама са собом, са онедавно осамостаљеним Косовом и Војводином као самосвојним конститутивним ентитетом, са појединим етничким заједницама унутар њеног сложеног бића, па – упркос скорашњим позитивним помацима – и са својим непосредним суседима, својим европским окружењем, као и са међународном заједницом;

- да је актуелни Устав Републике Србије битан генератор и најпунији израз свеукупне – дубоке и погубне – економске, политичке, социјалне и моралне друштвене кризе;

- да су грађани и грађанке мултинационалне Војводине убедљивом већином рекли плебисцитарно не важећем Уставу на референдуму уочи његовог доношења, што тај Устав чини политички спорним и суштински нелегитимним. То даје неоспориви плебисцитарно – демократски кредибилитет и политички легитимитет ставовима Прве, Друге и Треће војвођанске конвенције и њиховим залагањима за доношење новог устава, који мора бити плебисцитарно прихваћен на целој територији државе Србије;

- да излаз из дубоке и свеопште кризе и историјског ћорсокака у коме се наше друштво већ дуго налази неминовно захтева потпуни дисконтинуитет са политиком централистичког великодржавља и идеологијом меморандумске Србије, корените демократске политичке реформе, темељите уставне промене и што скорији радикалан раскид са важећим Уставом;

- да владајућу политичку елиту и садашње управљаче државе на радикалне уставне реформе, укључујући и признавање Војводини њених присилно поништених осведочених историјских уставних права, обавезују до данас грубо игнорисани ставови Уговора ДОС са народом 2000. године, ставови Лондонске конференције 1992. године, неколико изричитих резолуција Европског парламента у Стразбуру, као и ставови Венецијанске комисије о актуелном Уставу;

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

- да не само у Војводини, него и у самој Србији нарастају политичке снаге које – у име захтева за кореним децентрализацијом, регионализацијом и побољшањем уставног положаја грађанина и света рада – све одлучније захтевају промене тога Устава, услед чега те промене тим више постају политички неизбежне и историјски неминовне;

- да је постојани дугорочни интерес свих грађана и грађанки – како припадника српског, тако и припадника свих других народа и националних заједница и Србије, и Војводине, као два особена и непорецива геоисторијска региона и два самосвојна конститутивна ентитета који фактички творе садашњу Републику Србију – да и након распада СФРЈ и нестанка СРЈ и Државне заједнице Србије и Црне Горе наставе да живе у заједничкој, сложеној, савезној, модерној, демократској и секуларној држави републиканског облика, у коју се добровољно уједињују својом плебисцитарно израженом вољом;

- да се новим историјским договором легитимних представника два садашња конститутивна ентитета – Војводине и Србије – о њиховом самоконституисању као федералних јединица и о добровољном удруживању у заједничку и сложену државну заједницу -Савезну Републику Србију – на основу начела пуне уставне равноправности и начела федерализма примереног историјско – политичким и цивилизацијским особеностима и осведоченим, а различитим конститутивним правима и специфичностима двају конститутивних ентитета, најпуну остварују стечена и непорецива историјска права и Војводине и Србије, историјски интереси, пре свега српског, као и мањинских народа и етничких заједница који у њима вековима живе, да на чврстим основама створе стабилну заједничку савезну државу, која подједнако припада свим грађанима, јер су у њој сви они једнаки и једнако равноправни;

- да је чврсто обезбеђивање и уставно утемељење заједничког живота могуће једино и само на основама таквог, новог историјског договора, односно – на основама заједнички утврђене и од легитимних представника оба конститутивна ентитета усвојене Повеље о уједињењу Војводине и Србије у заједничку и сложену државу – Савезну Републику Србију.

У складу са таквим опредељењима, уверени смо да се – на платформи коју овом Декларацијом предлажемо – садашња, унитаристичко – централистичка Србија може мирно и успешно т р а н с ф о р м и с а т и у сложену, истински демократску, трајно стабилну и развојно просперитетну модерну европску државу и постати постојани фактор стабилности, стожерни гарант мира и носилац развоја како на Балкану, у Подунавском и региону Југоисточне Европе, тако и савремене Европе у целини.

II

У име Војводине коју учесници ове Конвенције представљају, сагласни смо и предлажемо да Повељом – донесеном заједнички са легитимним представницима Србије као конститутивног ентитета – утврдимо следеће битне политичке ставове и начела, као претпоставке и основе на којима треба да буде изграђена заједничка држава:

- Војводина уважава као непорециву историјску тековину и неотуђиво право Србије на државност, суверенитет и међународно – правни субјективитет, као и чињеницу да Србија – у заједничком интересу свих, а пре свега српског народа – те неприкосновено своје атрибуте чином уједињења преноси на заједничку државу – Савезну Републику Србију (СРС), чији су држављани сви грађани и грађанке оба конститутивна ентитета. У заједничкој савезној држави, Србија је федерална јединица са статусом републике, која се конституише у складу са њеном дугом државотворном традицијом и осведоченим међународно правним субјективитетом, а Војводина – која нема такву традицију државности – у заједничкој држави је федерална јединица са статусом републике, која се конституише у складу са историјским, геополитичким и другим особеностима, са правом на сопствени устав, законодавну, извршну и судску власт и располагање властитом имовином, изворним приходима и свим природним и радом створеним ресурсима на својој територији и са уставним гаранцијама остваривања људских, мањинских, радних и социјалних права за све грађане по највишим међународним стандардима;

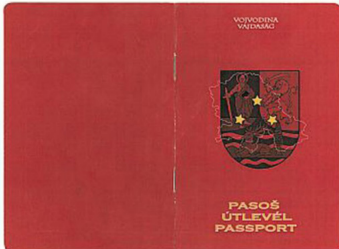
- Србија признаје историјско право Војводине на статус конституенте заједничке државе и самосвојне федералне јединице, што подразумева непорециво право грађана и народа који у Војводини живе да у федералној Војводини остварују сва своја суверена права, сем оних која они преносе на савезну државу. Она – као неспорне историјске тековине и политичке особеност Војводине – уважава неприкосновено и непотрошено политичко право Војводине на политички субјективитет, регионални европски идентитет и право на устав као сопствени конститутивни акт ;

- основна начела, на којима ће се темељити како устав Савезне Републике Србије, тако и устава федералних ентитета, су они принципи на којима се темеље устава највећег броја модерних европских држава. То су: начела владавине права, правне државе и цивилног друштва; начела парламентарне демократије и доследне департијације управљања државом, као и свим другим јавним пословима; начела секуларности,

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

доследне поделе власти, субсидијарности, корените уставне децентрализације и регионализације и пуног поштовања грађанских људских индивидуалних и колективних права и савремених права по основу рада;

- савезна држава у својој искључивој надлежности има изворне, оригинерне функције које су атрибути сваке међународно признате суверене државе: уређује и обезбеђује границе и територијални интегритет; међународне односе и спољну политику; одбрану и безбедност; држављанство; слободе, права и дужности човека и грађанина; прелазак граница, промет роба и положај странаца; основе економског система и односа, својинске и облигационе односе, тржиште, положај предузећа и предузетника; монетарни, девизни, спољно – трговински и банкарски систем; царински и порески режим; основе регионалног и научно – технолошког развоја и развоја великих техничко – технолошких система, режима атмосферских вода, очувања и заштите природне средине; безбедност у саобраћају, основе социјалног осигурања и радних односа; заштита здравља; производња и промет лекова, оружја, отровних и запаљивих материјала; односи у савезној држави, њена организација и финансирање.

Поједине области, које нису у надлежности савезне државе, на темељу заједничког интереса федералних јединица и њиховог опредељења, могу се поверавањем уредити савезним законом и другим актима савезне државе. То се посебно односи на питања из области јединственог уређења привредног система, стратегије економског развоја, просторног планирања, на развој инфраструктуре и друга питања од виталног и трајног заједничког интереса.

Уставом савезне државе утврдиће се садржина сваке од ових функција, као и начин одлучивања о законима и другим актима које доносе дводомна Савезна скупштина, коју сачињавају Веће грађана и Веће федералних јединица, Влада и/или други органи савезне државе, као и такав начин избора и структуре тих органа који осигурава равноправно учешће федералних јединица у њиховом деловању и равноправну одговорност федералних јединица за функционисање заједничке државе.

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

Савезна држава има властиту имовину и аутономне изворе прихода у складу са својим функцијама.

Савезни уставни суд осигурава доследно остваривање савезног устава и уставност закона и других аката савезне државе, као и усклађеност аката федералних јединица са савезним уставом, док Савезни врховни суд решава у последњој инстанци спорове који се тичу остваривања савезних прописа, а бави се и усклађивањем судске праксе на целој територији савезне државе.

Савезна држава има свој грб, заставу и химну.

Као престоница савезне државе, град Београд има статус уставно специфично дефинисаног дистрикта;

- федералне јединице својим уставима и законима самостално и примерено својим особеностима уређују сва она питања која нису у надлежности савезне државе – одлучују о властитом грбу и застави, о статусу својих главних градова; уређују институционалну организацију федералних јединица и територијалну организацију власти у њима, доследно спроводећи начело децентрализације и регионализације; целином уређују односе између региона, субрегиона и општина. Осим тога, оне на начелима супсидијарности, осигуравају остваривање људских индивидуалних и колективних права утврђених савезним и властитим уставом, положај света рада и социјалних права, затим уређују организацију судства, укључујући ту и Уставни суд, који осигурава остваривање властитог устава и уставност закона и других прописа које доносе органи федералних јединица.

Федералне јединице располажу властитом имовином и изворним фискалним приходима и одговорне су за укупни друштвени и економски развој и заштиту и развој свих природних и других ресурса на својој територији.

У складу са консензусом утврђеним основама спољне политике савезне државе, федералне јединице остварују све оне видове међународне сарадње и склапају оне међународне споразуме, који не претпостављају међународно – правни субјективитет.

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

Обе федералне јединице су равноправно одговорне за хармониично и ефикасно функционисање савезне државе и њених институција и органа.

Поштујући напред изложене ставове, прилазе и принципе, а у складу са властитим специфичностима, свака федерална јединица доноси свој устав на својој уставотворној скупштини, а Устав савезне државе доноси Уставотворна скупштина изабрана на начин и по поступку у складу са Повељом:

Четврта војвођанска конвенција, следећи политичке принципе трију претходних војвођанских конвенција, сматра да федералну Војвдину – као конститутивни ентитет уставно и статусно равноправан са федералном Србијом – треба дефинисати као федералну Републику грађана и грађанки и народа и националних заједница Војводине, у којој су сви народи који у њој живе равноправни и конститутивни, независно од своје бројности, и сви имају право на све облике народносне аутономије у складу са Уставом федералне Војводине.

Тим Уставом треба утврдити статус њених традиционалних региона: Бачке, Баната и Срема и принципе њиховог конституисања, а војвођанским законом о регионализацији уредити услове и начин конституисања других самоуправних региона и субрегиона. Вишедомни парламент – Скупштина Републике Војводине – коју творе Веће грађана, Веће народа и националних заједница и Веће региона и општина, бира Председника Републике Војводине, челнике Скупштине и њених домова и мандатара за састав Владе Војводине, на чији предлог именује Владу, министре и друге високе дужноснике.

У складу са својим надлежностима, Скупштина и Влада Војводине делегирају, односно именују војвођанске представнике у представничким телима и другим уставним институцијама и органима савезне државе.

III

С обзиром да уставне реформе за које се овом Декларацијом залажемо подразумевају темељиту реконструкцију постојеће државе Србије и радикалан раскид са

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

вишедеценијском унитаристичко – централистичком праксом, која је пре свега Војводини, али и Србији нанела многоструку и тешко исправљиву историјску штету, сматрамо веома важним да се Повељом, коју ће заједнички утврдити представници Србије и Војводине, пажљиво разраде поступци и утврде процедуре за спровођење уставних реформи, конституисање федералних јединица и конституисање заједничке савезне државе Србије, који ће осигурати легитимност тих реформи и процедуралну ефикасност у сложеном процесу њиховог спровођења.

Задатак да са представницима федералне Србије утврди подробније ту процедуру и поступке, као и предлог Повеље у целини, Четврта војвођанска конвенција, као аутентични представник уставотворног покрета Војводине, повериће Координационом одбору задуженом за спровођење ове Декларације, кога ће именовати својом посебном одлуком.

IV

Учесници Четврте војвођанске конвенције, имајући у виду стање свести националне елите и однос политичких снага у садашњој Србији, дубоко су свесни све тежине постизања историјског договора на основама за које се залажу и сваковрсних препрека и отпора у свакој фази његовог остваривања и остваривања иницијативе коју покрећу, исто колико су свесни и неминовности уставних реформи које захтевају и предлажу.

При томе, јасно стављамо до знања да – полазећи од ове Декларације и у њој садржаних начела, предлога и захтева – ми од борбе за што скорије и што потпуније остваривање захтеваних уставних промена, на основама које предлажемо, одустајати нећемо.

Знамо да једина, политички неизбежна колико и непожељна алтернатива овако предложеном и заједнички договореном путу до новог уставног устројства земље – чиме се и војвођанско уставно питање коначно, принципијелно и рационално разрешава као крупно унутрашње политичко питање – јесте трајна политичка нестабилност и претња опасном политичком радикализацијом и неизбежном интернационализацијом питања уставног положаја Војводине.

Декларација о уједињењу Војводине и Србије у Савезну Републику Србију

Пише: Четврта војвођанска конвенција
петак, 30 март 2012 21:09

Да бисмо то предупредили, ми одлучно изјављујемо да сматрамо да је – уколико ни након годину дана од избора 2012. не дође до постизања предложеног историјског договора и утврђивања Повеље о политичким реформама и уставним променама на основама ове Декларације – наша морална и политичка обавеза и наше легитимно демократско право да покренемо најширу акцију да се грађани и грађанке Војводине референдумом изјасне о томе какав уставни положај Војводине желе и какву државу прихватају.

Уверени, међутим, у то да нарастајуће еманципаторске, истински демократске и европске политичке снаге у самој Србији схватају да – без радикалног раскида са важећим централистичким Уставом и све окрутнијом праксом партитократских врхова Републике – нема ни перспективе, нити добробити за грађане и грађанке Србије у целини, сматрамо да борба за корените уставне и демократске промене улази у одлучујућу фазу; односно – да би њихово одлагање само продужило и продубило, до агоније, свеопшту кризу у којој се наше друштво већ дуго налази и нанело неизбежно нове велике штете и Војводини и Србији и свим грађанима и народима који у њима живе.

Стога позивамо те снаге и Војводине и Србије да нам се придруже у борби за корените уставне и демократске реформе, а грађане и грађанке наше обесправљене, опљачкане, изнурене и понижене Покрајине – да нас у тој тешкој борби одлучно подрже.

Учесници Четврте војвођанске конвенције